
ANNOUNCEMENTS

**NEW ACHIEVEMENTS IN CHROMATOGRAPHY
- 10th INTERNATIONAL SYMPOSIUM**

Opatija, Hrvatska; 12.-15. listopada 2004.

Međunarodni skup održat će se u hotelu Adriatic u Opatiji, u organizaciji Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa – Sekcija za kromatografiju te pod pokroviteljstvom *Central European Group for Separation Science*.

Teme skupa obuhvatit će sve aspekte osnova i primjene u kromatografiji te drugih analitičkih preparativnih separacijskih tehnika uključujući detekciju i pripravu uzoraka. Posebna će se pozornost posvetiti mladoj generaciji znanstvenika. Znanstveni program uključivat će plenarna i sekcijaska predavanja koja će održati pozvani predavači i priopćenja na posterima. Službeni jezik kongresa je engleski bez simultanog prevođenja.

U izložbenom prostoru planira se izlaganje instrumentacije, opreme, kemikalija i literature povezane sa separacijskim tehnikama.

Krajnji rok za slanje sažetaka je 15. srpnja 2004. godine, a za registraciju 1. rujna 2004. godine. Registracija nakon 1. rujna 2004. moguća je po višoj cijeni. Postoji mogućnost objavljivanja radova u časopisima *Journal of Separation Science* ili *Kemija u industriji*.

Informacije o međunarodnom skupu nalaze se na Internet adresi: <http://www.hdki.hr>.

Irena Brčić

**EUROANALYSIS XIII – EUROPEAN
CONFERENCE ON ANALYTICAL CHEMISTRY**
Salamanca, Spain, 5-10 September 2004

Skup će se održati u organizaciji *Spanish Society of Analytical Chemistry* te u suradnji s Department of Analytical Chemistry, Nutrition and Food Science of the University of Salamanca i pod pokroviteljstvom FECS (*Federation of European Chemical Societies*).

Glavna tema skupa bit će Uloga analitičke kemije u zaštiti stanovništva (*The Role of Analytical Chemistry in the Protection of the Citizens*).

Na skupu su predviđena plenarna predavanja koja će održati pozvani predavači, radionice, usmena priopćenja i posterske prezentacije. U okviru skupa održat će se tri kratka tečaja, a uvjet održavanja je prisutnost 10 sudionika. Također će biti održana izložba instrumenata, softvera i literature povezane s temom skupa.

Sažeci se mogu prijavljivati u okviru sljedećih tema: Utjecaj analitičke kemije na kvalitetu života (*Impact of Analytical Chemistry on the quality of life*), Inovativna analitička oruđa i procesi (*Innovative Analytical tools and processes*), Fast-response analitički sustavi (*Fast-response analytical systems*), Uloga informacijskih tehnologija u analitičkoj kemiji (*The role of information technologies in Analytical Chemistry*), Analiza hrane (*Food analysis*) te Analitička kemija u zdravstvenoj zaštiti (*Analytical Chemistry in health protection*). Sažeci se mogu poslati putem Interneta, a krajnji rok za slanje sažetaka je 2. lipnja 2004. godine. Autori će do 30. lipnja 2004. godine biti obaviješteni o prihvaćanju sažetaka.

Mladi znanstvenici do 35 godina mogu se prijaviti za dobivanje novčane potpore u visini iznosa kotizacije. Krajnji rok za prijavu je 4. svibnja, a kandidati će do 20. svibnja biti obaviješteni o rezultatima.

Informacije o skupu i preliminarni program nalaze se na Internet adresi: <http://www.euroanalysis13.com>

Irena Brčić

REPORTS

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HEALTH
IMPACT OF CADMIUM EXPOSURE AND ITS
PREVENTION IN CHINA

Shanghai, China, 17-20 November 2003

Simpozij o zdravstvenim učincima izloženosti kadmiju i njihovoj prevenciji u Kini zajednički su organizirali Umeå University (Umeå, Švedska) i Fudan University (Šangaj, Kina). Iako je održavanje tog simpozija prvobitno planirano za svibanj 2003., zbog ograničenja putovanja u Kinu koje su neke zemlje Europske unije uvele za vrijeme epidemije SARS-a, održavanje je odgođeno za studeni 2003. godine.

Rad Simpozija bio je usmjeren ponajprije na prezentaciju rezultata epidemiološke studije o onečišćenju kadmijem, uzrokovanom njegovim iskapanjem i taljenjem u Kini; "Environmental epidemiology – Health effects of cadmium pollution from smelting in China". Ta je studija provedena kao jedan od projekta 5. okvirnog programa (Fifth Framework Programme, FP5) Europske komisije u kojem su sudjelovali istraživači iz Švedske (koordinator Gunnar Nordberg, Department of Environmental Medicine – Faculty of Medicine, Umeå University), Belgije (Universite Catholique de Louvain, Bruxelles) i Kine (Shanghai Medical University i Chinese Academy of Preventive Medicine). Stoga je i sam Simpozij financirala Europska komisija, a pokrovitelj je bio Znanstveni komitet za toksikologiju metala Međunarodne komisije za medicinu rada (Scientific Committee on the Toxicology of Metals, International Commission on Occupational Health – ICOH) čiji su članovi bili predavači na simpoziju. Namjera organizatora Simpozija bila je poticanje diskusije između renomiranih znanstvenika iz inozemstva i sudionika iz Kine, znanstvenika i liječnika, o rezultatima studije i preporukama za uvođenje preventivnih mjera na osnovi prezentiranih rezultata, a u skladu s postojećim saznanjima u tom području.

Nakon uvodnih predavanja "Kadmij i zdravlje u 21. stoljeću" (G. Nordberg) i "Učinci kadmija na zdravlje – stavovi i zaključci Svjetske zdravstvene organizacije" (A. Aitio), rad Simpozija nastavljen je predavanjima u šest sekcija: *Osteoporosis caused by cadmium exposure; Occupational cadmium exposure; Renal dysfunction caused by cadmium; Soil and nutrition; Genomics, proteomics and metabomics in Cd research*; te zaključnom sekcijom *General conclusions on health effects, dose-response relationships and preventive measures*. Sudionici skupa dobili su knjigu sažetaka, a većina predavanja bit će objavljena u posebnom izdanju časopisa *BioMetals*.

U okviru sekcije "Damage on male reproductive system", usmenim priopćenjem pod naslovom "Semen quality and reproductive endocrine function with regard to blood cadmium in Croatian male subjects" prikazala sam dio rezultata projekta MZT RH "Učinci metala na reproduktivno zdravlje muškaraca", br. 0022010 (voditeljica S. Telišman). Također sam, u odsutnosti S. Telišman kao redovitog člana, prisustvovala radnom sastanku Znanstvenog komiteta za toksikologiju metala, ICOH.

Na skupu je, osim 15 predavača iz inozemstva (Švedska, SAD, Velika Britanija, Danska, Japan, Hrvatska) sudjelovalo oko 50-ak sudionika iz Kine. U sklopu sastanka bio je organiziran izlet u Zhou Zhuang, "kinesku Veneciju", tradicionalno selo s povijesti dugom oko dvije tisuće godina. Neobična kombinacija tradicionalnog načina života i snažnog ekonomskog rasta kineskoga gospodarstva (osobito grada Šangaja, u kojem on u posljednjih 5 godina iznosi oko 10 % na godinu) karakteristika su današnje Kine. Organizatori Simpozija uspjeli su, osobito sudionicima iz inozemstva, boravak u Šangaju i Kini učiniti izuzetno ugodnim i zanimljivim iskustvom.

Jasna Jurasović

“ZDRAVLJE NA RADU – NUŽDAN ČIMBENIK
GOSPODARSTVA”, MEĐUNARODNI SIMPOZIJ
Zagreb, 12. i 13. prosinca 2003.

Simpozij je održan u vijećnici Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske gospodina Stjepana Mesića. Za održavanje Simpozija dalo je poticaj Hrvatsko društvo za rukovođenje i upravljanje u zdravstvu pri Hrvatskome liječničkom zboru sukladno programu svog djelovanja. Suorganizatori su bili: Hrvatska gospodarska komora, Hrvatski liječnički zbor s Društvima za medicinu rada, za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, za rukovođenje i upravljanje u zdravstvu, Hrvatska liječnička komora, Hrvatski zavod za medicinu rada, Katedra za zdravstvenu ekologiju i medicinu rada Medicinskog fakulteta u Zagrebu i Nacionalno vijeće za zaštitu na radu.

Dosadašnja iskustva upućuju na nužnost multidisciplinarnog pristupa u prepoznavanju problema i loših rješenja u zdravstvenome sustavu. Pritom treba posebice upozoriti na potrebu suradnje među društvima Hrvatskoga liječničkog zbora koja svojim stručnim potencijalom i iskustvima mogu bitno pridonijeti boljitku struke i zdravstvenom sustavu u cjelini. Simpozij je organiziran zbog zakonskih i organizacijskih promašaja u funkciji i financiranju djelatnosti medicine rada. Ova djelatnost trebala bi biti važna okosnica poslodavaca i modernog menadžmenta, što još nije u zadovoljavajućoj mjeri prepoznato. Prevencijom ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te poboljšanjem uvjeta na radu i radnom okolišu stvaraju se temeljni preduvjeti uspješnog rukovođenja i upravljanja. Time se postiže bolja učinkovitost, zadovoljstvo djelatnika i smanjenje broja i posljedica nesreća pri obavljanju profesionalnih djelatnosti i, što je najvažnije, smanjuju se troškovi gospodarstva i zdravstvenog sustava. Zdravlje radnika i sigurnost na radnome mjestu sve više dobivaju na važnosti kao gospodarska i društvena kategorija na ljestvici vrijednosti svih zemalja Europske unije. To zahtijeva dobro i funkcionalno organiziran sustav zaštite na radu i poboljšanje radnih uvjeta s ciljem ostvarenja dobiti cjelokupne radne populacije i društvene zajednice u cjelini.

Simpozij je otvorio predsjednik Hrvatske gospodarske komore Nadan Vidošević upozoravajući na značajna sredstva koja se troše u zdravstvenome sustavu. Naveo je da ona čine veliki gospodarski prostor te potrebu promjene razmišljanja s proračunskog modela na gospodarski primjenom spoznaja

modernog menadžmenta. U ime predsjednika Republike Hrvatske skup je pozdravio izaslanik Esad Prohić kazavši da je izuzetan događaj održavanje ovog simpozija u HGK, jer je nužno povezati zdravstvo i ekonomiju. Obrazlažući širinu pojma zdravlja, založio se za to da bi se Ministarstvo zdravstva trebalo nazvati Ministarstvom zdravlja. Tijekom dva dana 17 odličnih predavača nastojalo je analitički prikazati sve oblike organizacije i financiranja medicine rada. Izlaganja su tekla logičnim slijedom: od povijesti (M. Piasek), epidemiologije (M. Zavalić), genealoških čimbenika i demografskih osobitosti (P. Rudan), utjecaja dobi na radnu sposobnost (Z. Duraković), sustava obrazovanja (J. Mustajbegović), mjera zdravstvene zaštite (V. Dečković-Vukres), zakonskih i podzakonskih odredbi (H. Pauković), specifičnoga zdravstvenog osiguranja (Lj. Đukanović), do financiranja (S. Turek) i pitanja upravljanja kvalitetom (M. Matasović). Uz prikaz naslijeđenog i postojećeg stanja u nas (I. Jelčić, S. Majski-Cesarec, V. Sitar-Srebočan), gosti iz Austrije (J. Reihard) i Slovenije (M. Teržan) kritički su prikazali sustave medicine rada u svojim zemljama, u dobrim i manje dobrim rješenjima, kao i o nužnosti usklađivanja na razini EU. Većina predavača upozoravala je na neusklađenost zakonskih i podzakonskih odredbi koje u dijelu organizacije djelatnosti, posebice u financiranju, imaju štetne i dalekosežne posljedice za zdravlje zaposlenika, ali i učinkovitost gospodarstva. Tomu je posebice pridonijela nepouzdanost podataka koji se zavisno od izvora razlikuju i do 300%. Primjerice broj ozljeda na radu prema izvješću HZZO tri puta je veći nego u izvješću Državnog inspektorata ili broj dana bolovanja gotovo je dvostruko veći od iskazanog broja osoba koje su dnevno na bolovanju.

Pregledom zakonodavstva Republike Hrvatske u posljednjih tridesetak godina, vidljivo je da se model osiguranja zdravlja na radu mijenjao te da je svako razdoblje imalo svoje poteškoće u njegovoj provedbi. Može se reći da je početak svih problema nastao osamdesetih godina uvođenjem liječenja prema mjestu rada, što je izjednačilo obveznu primarnu zdravstvenu zaštitu i specifičnu zdravstvenu zaštitu medicine rada. Hrvatski model, koji je bio uveden Zakonom o zdravstvenom osiguranju 1993., bio je na tragu najboljih rješenja prema osamostaljivanju specifične zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja. No zbog određenih teškoća u provedbi, olako je promijenjen 2001. i 2003. u sustav za koji se ne može reći da je prikladan. Naime, zakonom iz 1993. bila je naglašena odgovornost poslodavaca koji su bili i potaknuti i prisiljeni odgovornije se odnositi

prema zdravlju radnika. Određene su se nedorečenosti u primjeni tog modela mogle ukloniti, jer, uvođenjem novog modela, udaljili smo se od kvalitetnih rješenja, ali i od europskih kretanja glede rješavanja tog pitanja. Konačno osiguratelji su podnijeli Ustavnom sudu RH prijedloge za ocjenu ustavnosti pojedinih odredaba Zakona o zdravstvenom osiguranju iz 2001. g. o kojima se odluka tek očekuje.

Nakon predavanja održana je rasprava tijekom koje su izneseni brojni prijedlozi i utvrđeni ovi zaključci:

- 1) Zdravlje na radu, uz skrb o uvjetima načina rada i radnom okolišu, nezaobilazan je čimbenik modernog menadžmenta. Sve se veća pozornost pridaje zaposlenicima, njihovu zdravlju i zadovoljstvu na radu kao preduvjetima gospodarskog razvoja. Sve važnije mjesto zauzimaju metode sprječavanja ozljeda na radu i bolesti u vezi s radom. Praćenjem smjernica Europske unije i rješenja europskih zemalja, i Hrvatska bi se trebala što je više moguće pridružiti nastojanjima rješavanja problema ozljeda na radu i profesionalnih bolesti njihovom prevencijom te jačanjem odgovornosti poslodavaca i samih zaposlenih, odnosno pružanjem odgovarajuće medicinske skrbi. Tako promicanje zdravlja na radu dolazi sve više do izražaja kao objektivni gospodarstveni preduvjet dobre kvalitete i učinkovitosti, o kojima pak ovisi konkurentnost na tržištu i konačna dobit;
- 2) Jedan od bitnih čimbenika uspješnosti obnove gospodarstva i povećanja produktivnosti rada i bržeg uključivanja u europske integracije jest zdravlje radnika, koje mora biti pod odgovarajućim stručnim nadzorom medicine rada. Preduvjet osiguranja zdravlja svih zaposlenih jest osiguranje zdravoga radnog mjesta odnosno uklanjanje štetnosti i opasnosti pri radu i u radnom okolišu te usklađivanje uvjeta i načina rada sa psihofizičkim sposobnostima radnika. Potrebno je u skladu s njihovim psihofizičkim stanjem i na prikladan način uključiti i preostale radne sposobnosti branitelja i invalida Domovinskog rata te ostalih osoba s invalidnošću. To, uz gospodarstvenu, ima i osobitu sociomedicinsku važnost;
- 3) Nasuprot kretanjima u zemljama Europske unije, bolesti povezane s radom u Republici Hrvatskoj uopće nisu prepoznate kao javnozdravstveni problem u sustavu zdravstvene zaštite radnika. Nužno je da Hrvatska uskladi podatke o bolestima povezanim s radom i ozljedama na radu sa zemljama Europske unije kako bi se planirao, uspostavio i poduzimao sustav zajedničkih mjera zaštite zdravlja radnika. Nedvojbeno je zdravstveno osiguranje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te osiguranje dodatnih rizika pri bavljenju određenim zanimanjem. To je doista specifično zdravstveno osiguranje kao i specifična zdravstvena zaštita i ne bi ih trebalo miješati s osnovnim zdravstvenim osiguranjem i osnovnom zdravstvenom zaštitom. Dosadašnja dugogodišnja negativna iskustva to zorno potvrđuju;
- 4) Miješanje obvezne i specifične zdravstvene zaštite zaposlenih u okviru univerzalnog obveznog zdravstvenog osiguranja posljedično je dovelo do nepouzdanosti epidemioloških, a posebice statističkih podataka. To jasno proizlazi usporedbom podataka iz godišnjih izvješća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), ljetopisa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), a pogotovo ako ih još usporedimo s podacima izvješća Inspektorata rada;
- 5) Nužno je žurno uskladiti Zakone o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti u području zdravstvene zaštite radne populacije jer su proturječni i s dalekosežnim štetnim posljedicama. Također valja žurno izraditi sve Zakonom predviđene podzakonske dokumente kako bi sustav ostvario očekivanja;
- 6) Neodgodivo valja reorganizirati Hrvatski zavod za medicinu rada, osigurati mu redovite izvore prihoda kako bi ostvario zakonom propisanu stručnu i organizacijsku funkciju vrha stručne piramide medicine rada u državi. Za to je potrebno izgraditi jedinstveni umreženi informatički sustav djelatnosti s jedinstvenom bazom podataka relevantnih za očuvanje i unapređivanje zdravlja na radu (podaci o opasnostima i štetnostima na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom). Taj bi sustav omogućio stalni stručni nadzor kvalitete i učinkovitosti. Nužna je i trajna izobrazba svih kadrova u djelatnosti očuvanja zdravlja na radu i u radnom okolišu;
- 7) Uspostavljanje zdravoga radnog mjesta možemo dobiti samo sustavnim praćenjem teškoća i procjenom uvjeta i načina rada na svakom pojedinom radnome mjestu te praćenjem učinkovitosti provedenih mjera zdravstvene zaštite.
- 8) Nužno je pravno odrediti privatnu ordinaciju kao samostalni oblik poduzetničkog organiziranja.

Teorija poduzetništva bliska je medicini pa je potrebno mnogo učiti kako bismo mogli kvalitetno raditi ono što želimo. Poduzetnik, prema definiciji, mora biti spreman na rizik, baš kao što i liječnik u svom poslu mora znati živjeti s rizikom koji je dio svakodnevnog života i poduzetnika i liječnika;

- 9) Dodatni rizici na radu i u radnom okolišu, posebice uvjetovani novim tehnološkim procesima i novim proizvodima, stavljaju pred sustave zdravstvene zaštite i zdravstvena osiguranja te pred poslodavce stalno nove spoznaje, obveze i potrebu trajnog usavršavanja;
- 10) Radna sposobnost ne smanjuje se u dobi od 65 godina jer za to nema biološki mjerljivih dokaza. Degenerativne promjene su individualne i uvijek ih treba pojedinačno ocjenjivati neovisno o životnoj dobi;
- 11) Nužno je izraditi provedbene programe preventivnih mjera, općih i specifičnih, za sve zaposlenike bez obzira na kronološku dob prema pojedinim djelatnostima. Za razliku od Europe, gdje se provode posebni programi obuke kojima se radnici uče nositi s teškoćama na radnome mjestu i izvan njega, u Hrvatskoj je taj problem gotovo potpuno zanemaren i njemu se ne pridaje dostatna pozornost;
- 12) Nužno je ustrojiti jedinstvenu izvještajnu dokumentaciju o zdravstvenom stanju zaposlenih, o bolestima i ozljedama u vezi s radom na svim razinama te omogućiti elektronički prijenos i obradu. To je od vitalne važnosti za dobivanje stvarnih pokazatelja u svrhu podizanja kvalitete i učinkovitosti te razine zdravstvene zaštite, ali i jedino rješenje za izradu objektivnog modela financiranja i praćenja.

Priopćenja sa Simpozija objavljena su u Zborniku radova koji je bio dostupan na sastanku i planira se izrada udžbenika "Menadžment zdravlja na radu".

Stjepan Turek i Slavenka Majski-Cesarec

40. OBLJETNICA SEKCIJE / DRUŠTVA ZA MEDICINU RADA

Zagreb, 13. prosinca 2003.

U prostorima Novinarskog doma u Zagrebu održan je jesenski stručni sastanak Društva posvećen 40. obljetnici kontinuiranog rada Sekcije / Društva

medicine rada. Sastanak je bio svečanog karaktera. Svaki od četiri predsjednika Sekcije / Društva na svoj način osvrnuo se na razdoblje rada u kojem je bio predsjednik. Svakako najduži staž vezan je uz djelovanje Marka Šarića koji je naslijedio prvog predsjednika Sekcije Zvonka Ribića te obavljao funkciju predsjednika kroz pet uzastopnih četverogodišnjih izbornih mandata – sve do osnivanja, odnosno registriranja Društva. U ležernom izlaganju Marko Šarić prisjetio se dugogodišnjeg rada i događanja koja su osamostaljenjem Hrvatske dovela do osnivanja Hrvatskog društva za medicinu rada. Jadranka Mustajbegović kao prva predsjednica Društva od 1992. do 1996. godine, umjesto formalnog izvještaja priredila je u suradnji s Vedom M. Varnai izlaganje o rezultatima analize procjene radne sposobnosti specijalista medicine rada temeljem upitnika WORK ABILITY INDEX.

Vlasta Dečković-Vukres bila je predsjednica u razdoblju 1997. do 2000. godine, a održala je predavanje o temi Medicina rada u Hrvatskoj kroz tri stoljeća uz kraći osvrt na razdoblje u kojem je bila predsjednica.

Slavenka Majski-Cesarec, kao aktualna predsjednica od 2001. godine ukratko se osvrnula na aktualno stanje medicine rada i Društva te prikazala film snimljen za vrijeme III. hrvatskog kongresa medicine rada s međunarodnim sudjelovanjem, koji je održan na Brijunima 2002. godine. Prema snimljenom materijalu načinjen je film o stručnom dijelu Kongresa, ali i brijunskoj povijesti i prirodnim ljepotama, pa su kolegice i kolege koji nisu sudjelovali u radu Kongresa mogli vjerno doživjeti Kongres, dok su se sudionici Kongresa rado prisjetili ugodnog i korisnog druženja. Materijale je snimio i obradio uz komentar Marijan Cesarec. Tijekom sastanka prema odluci Upravnog odbora društva dodijeljeno je 10 Zahvalnica za kontinuiranu suradnju i potporu Sekciji / Društvu tijekom 40 godina: Ministarstvu zdravstva RH, Ministarstvu rada i socijalne skrbi RH, Državnom inspektoratu RH, Nacionalnom vijeću za zaštitu na radu RH, Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada, Hrvatskomu liječničkom zboru, Hrvatskoj liječničkoj komori, Hrvatskom zavodu za medicinu rada, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar". Priznanje za uloženi rad i doprinos razvoju Sekcije / Društva i medicine rada u Hrvatskoj dodijeljeno je Katedri za ekologiju i medicinu rada Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dodijeljena su 73 priznanja pojedincima – članovima Sekcije / Društva koji su u

proteklih 40 godina radili u koordinacijskom savjetu i izvršnom odboru Sekcije te Upravnom odboru Društva.

Knjiga Medicina rada i okoliša darovana je Milici Lojović-Tonković i Snježani Biga-Friganović za nesebičnu pomoć Društvu u realizaciji programa vezanih uz položaj medicine rada i specijalista medicine rada, osobito u razdobljima zdravstvenih reformi i novih zakonskih propisa, posebno od 1981. do 2003. godine.

Nakon službenog dijela, neformalno druženje nastavljeno je u ugodnoj atmosferi Novinarskog doma uz muziku jazz banda sastavljenog od studenata Muzičke akademije i diplomiranih muzičara.

Sastanak je okupio članove Društva i malobrojne umirovljenike koji su se ipak odazvali pozivu te naše profesore učitelje – Marka Šarića, Eugeniju Žuškin, Zdenku Skurić, Miru Cigula i Fedora Valića. Od gostiju - uzvanika svečanom druženju bili su prisutni Fran Marović, zamjenik ministra rada i socijalne skrbi i ravnatelj Zavoda za zaštitu na radu, Nenad Puljić, načelnik inspekcije zaštite na radu Državnog inspektorata, Nenad Kacijan, dekan Visoke škole za sigurnost na radu, Gorana Lipnjak, predsjednica Udruge za unapređenje zaštite na radu te Gordana Baraba iz ZIRS-a, urednica časopisa *Sigurnost*, kao i glavni urednik časopisa *Medix* Dragan Bralić.

Slavenka Majski-Cesarec

THE 3th INTERNATIONAL CONGRESS OF ASIAN SOCIETY OF TOXICOLOGY ASIATOX III Bangkok-Chiang Mai, Thailand; 1-6 February 2004

U organizaciji Asian Society of Toxicology i Thai Society of Toxicology od 1. do 6. veljače 2004. u Bangkoku i Chiang Maiu održan je Treći međunarodni kongres Azijskog društva toksikologa ASIATOX III. Društvo je osnovano 1997. godine na poticaj Japanskoga toksikološkog društva JST (*Japanese Society of Toxicology*) i danas obuhvaća grupaciju vodećih toksikoloških društava Koreje (*Korean Society of Toxicology*), Tajlanda (*Thai Society of Toxicology*), Kine (*Chinese Society of Toxicology*), Tajvana (*Taiwan Society of Toxicology*) i Japana.

Nakon prva četiri dana u pomalo konfuznom i prilično onečišćenom Bangkoku, drugi dio kongresa održan je u slikovitome gradu na sjeveru, Chiang Maiu. Desetosatna vožnja pretjerano klimatiziranim autobusom, razgledavanje ruševina drevnih gradova

Ayudhaya i Sukhothaia, tradicionalna slatko-kisela kuhinja, thai ples, usputne seoske tržnice orhidejama i tropskim voćem, dočarale su sliku o Tajlandu, egzotičnoj zemlji velikih kontrasta i nasmijanih ljudi.

Glavna tema 3. kongresa ASIATOX sažeta je pod naslovom "Međunarodno usklađivanje na polju toksikologije: izazov Azije" (*International Toxicology Harmonization: The Challenge of Asia*). Ovogodišnji kongres okupio je 270 znanstvenika iz različitih azijskih i europskih zemalja te SAD-a, a njegovu važnost i značenje svojom je prisutnošću istaknula tajlandska princeza Maha Chakri Sirindhorn na svečanoj ceremoniji otvaranja.

Rad kongresa bio je organiziran u 15 različitih simpozija: Toksikološki aspekti kemijskih rezidua u mesu; Hrana i prehrana u kemoprevenciji; Imunotoksičnost kemikalija iz okoline; Teratogeneza i razvojna toksikologija; Klinički aspekti prirodnih toksina; Neurotoksikologija i toksikologija ponašanja; Toksikogenomika i proteomika; Toksikologija i genetički polimorfizam; Procjena rizika aditiva u hrani; Mikotoksini i sigurnost hrane; Genski odgovor na toksične spojeve; Dioxin i spojevi koji remete endokrinu funkciju; Onečišćenje zraka i genotoksični učinci; Edukacija javnosti o toksikologiji; *In vitro* i *in vivo* testovi mutagenosti i citotoksičnosti. U okviru pojedinih simpozija održana su tridestominutna tematska predavanja, a prezentirana su 153 posterska priopćenja.

Suradnici Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada (Božica Radić, Ana Lucić-Vrdoljak, Radovan Fuchs i Vilim Žlender) aktivno su sudjelovali u radu kongresa s tri posterska priopćenja u okviru znanstvenih tema *Toksični spojevi i njihovi toksični učinci* te *Kemoprevencija*.

Ovogodišnji kongres ASIATOX III okupio je velik broj znanstvenika različitih struka i dao pregled suvremenih istraživanja iz područja toksikologije.

Vilim Žlender

STRUČNI SASTANAK HRVATSKOG DRUŠTVA ZA MEDICINU RADA HLZ-a

Korčula, 16.-18. travnja 2004.

Proljetni Stručni sastanak Hrvatskog društva za medicinu rada (HDMR) otvorili su članovi Organizacijskog odbora D. Penić i V. Sitar-Srebočan.

Gradonačelnik grada Korčule i pomoćnik ravnatelja DZ Korčula pozdravili su i zaželjeli uspješan rad i

ugodan boravak skupu od 80-ak medicinara rada iz svih krajeva Hrvatske. Sastanku je prisustvovala članica liječničkog tima Ministarstva zdravstva D. Božić-Grigić. Potporu održavanju sastanka pismeno je uputila predsjednica Društva S. Majski-Cesarec.

U stručnome dijelu ovogodišnjega proljetnog sastanka HDMR-a posvećenom zdravstvenim rizicima u graditeljstvu specijalizanti Hrvatskog zavoda za medicinu rada (HZMR) izložili su tri predavanja: Ozljeda na radu u graditeljstvu (A. Prohić), Profesionalne bolesti u graditeljstvu (M. Bubaš), Bolesti vezane uz rad u graditeljstvu (D. Poplašen-Orlovac), a I. Jelčić im se priključio izlaganjem: Rad na visini.

Okrugli stol "Procjena opasnosti u graditeljstvu" nastavio se nakon sveobuhvatnog i vrlo uspješnog predavanja A. Bogadi-Šare o toj temi.

V. d. ravnateljice HZMR-a M. Zavalić izvijestila je sudionike sastanka o aktivnostima i planovima

Hrvatskog zavoda za medicinu rada za uspostavljanje registra oštećenja, registra profesionalnih bolesti, registra medicinara rada (s dopusnicama za specifične preglede), registra poslova s posebnim uvjetima rada, registra osoba izloženih ionizirajućem zračenju i sl., a sa svrhom praćenja štetnosti, sprječavanja oštećenja, praćenja profesionalnih bolesti i ozljeda na radu, stručnog nadzora te prijedloga izmjene i/ili izrade pravilnika i zakona u medicini rada.

Članica Radne skupine Hrvatskog društva za medicinu rada Ž. Ilić predstavila je prijedlog Cjenika za medicinu rada, koji obuhvaća prijedlog minimalnih cijena za preglede medicine rada prema Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada i prijedlog minimalnih cijena za preglede po posebnim zakonskim propisima.

Jesenski Stručni sastanak u okviru kojeg će biti Izborna skupština, održat će se u Varaždinu.

Milica Gomzi